

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

та інноваційної діяльності

Національного університету біоресурсів

і природокористування України,

доктор економіко-господарських наук,

професор

Оксана ТОНХА

2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Слинька Андрія Володимировича

на тему: «Науково-експериментальне обґрунтування застосування

фітокомплексу Атоксвет та сорбенту БіоБон за Т-2 токсикозу курчат-бройлерів»,

поданої на здобуття ступеня доктора філософії

зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина»

галузі знань 21 «Ветеринарна медицина»

Витяг з протоколу № 9 фахового семінару наукової ради науково-дослідного інституту здоров'я тварин факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України від «20» червня 2025 року.

Присутні члени наукової ради науково-дослідного інституту здоров'я тварин факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України: С. І. Голопура, директор науково-дослідного інституту здоров'я тварин, професор кафедри внутрішніх хвороб тварин, доктор ветеринарних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Незаразна патологія тварин», голова наукової ради; О. В. Журенко, завідувач кафедри фізіології хребетних і фармакології, доктор ветеринарних наук, професор, заступник голови наукової ради; Г. В. Козловська, доцент кафедри ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин, кандидат ветеринарних наук, доцент, секретар наукової ради; В. А. Грищенко, професор кафедри біохімії імені академіка М. Ф. Гулого, доктор ветеринарних наук, професор; С. Л. Гончаров, доцент кафедри ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин, доктор ветеринарних наук; І. М. Деркач, професор кафедри фізіології хребетних і фармакології, доктор ветеринарних наук, професор; В. І. Карповський, професор кафедри фізіології хребетних і фармакології, доктор ветеринарних наук, професор; В. К. Костюк, професор кафедри біоморфології хребетних імені академіка В. Г. Касьяненка, доктор ветеринарних наук, професор; А. Й. Мазуркевич, професор кафедри ветеринарної хірургії імені академіка І. О. Поваженка, доктор ветеринарних наук, професор, академік НААН; М. О. Малюк, завідувач кафедри ветеринарної хірургії імені академіка І. О. Поваженка, доктор ветеринарних наук, професор; О. П. Мельник, завідувач кафедри біоморфології хребетних імені академіка В. Г. Касьяненка, доктор ветеринарних наук, професор; М. Л. Радзиховський, професор кафедри ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин, доктор ветеринарних наук, професор; В. А. Томчук, завідувач кафедри біохімії імені академіка М. Ф. Гулого, доктор ветеринарних наук, професор; Л. В. Шевченко, професор кафедри гігієни тварин і харчових продуктів імені професора А. К. Скороходька, доктор ветеринарних наук, професор; О. М. Якубчак, професор кафедри гігієни тварин і харчових продуктів імені професора А. К. Скороходька, доктор ветеринарних наук, професор.

Інші присутні на засіданні наукової ради науково-дослідного інституту здоров'я тварин факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України: В. Б. Духницький, професор кафедри фізіології хребетних і фармакології, доктор ветеринарних наук, професор; Л. Г. Калачнюк, професор кафедри біохімії імені академіка М. Ф. Гулого, доктор біологічних наук, професор; І. В. Калінін,

професор кафедри біохімії імені академіка М. Ф. Гулого, доктор біологічних наук, професор; Л. В. Кладницька, професор кафедри фізіології хребетних і фармакології, доктор ветеринарних наук, професор; Г. В. Бойко, доцент кафедри фізіології хребетних і фармакології, кандидат ветеринарних наук, доцент; В. Д. Іщенко, доцент кафедри фізіології хребетних і фармакології, кандидат ветеринарних наук, доцент; Д. І. Криворучко, доцент кафедри фізіології хребетних і фармакології, кандидат ветеринарних наук, доцент; Р. В. Постой, доцента кафедри громадського здоров'я та нутриціології, доктор ветеринарних наук; В. І. Цвіліховський, доцент кафедри біохімії імені академіка М. Ф. Гулого, кандидат біологічних наук, доцент; Б. І. Бойчук, здобувач ступеня доктора філософії; А. В. Слинько, здобувач ступеня доктора філософії; А. К. Потоцький, здобувач ступеня доктора філософії.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Слинька Андрія Володимировича** на тему: «Експериментальне обґрунтування комплексу заходів зниження токсичного впливу мікотоксинів на організм курчат-бройлерів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

Тему дисертації затверджено вченою радою факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 3 від 21 жовтня 2021 року).

Дисертацію виконано на кафедрі фізіології хребетних і фармакології факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Науковий керівник: кандидат ветеринарних наук, доцент **Іщенко Вадим Дмитрович**, доцент кафедри фізіології хребетних і фармакології Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухали: доповідь здобувача А. В. Слинька про основні положення дисертації. У дисертації встановлено, що Т-2 токсин за його наявності у кормі в кількості 200 мкг/кг негативно впливає на морфологічні і біохімічні показники крові птиці та продуктивність, водночас як самостійне, так і комплексне застосування досліджуваних препаратів знижує негативний вплив токсину на птицю і зменшує прояв ознак гемічної гіпоксії, а також підвищує її продуктивність, збільшуючи показники маси тіла і забійного виходу за менших значень показників конверсії корму. Вперше в Україні показано можливість застосування фітоекстрактів з метою зниження впливу Т-2 токсину в субтоксичних дозах на організм курчат-бройлерів шляхом активації природних захисних механізмів детоксикації організму як альтернативи до загальноприйнятої практики застосування засобів сорбційної дії.

Здобувачу було задано 24 запитання, на які він надав обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – кандидат ветеринарних наук, доцент В. Д. Іщенко, який зазначив, що у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи А. В. Слинько проявив себе як наполегливий, добросовісний, відповідальний науковець, який може поставити та вирішити складні наукові завдання. Слинько А. В. володіє методами наукових досліджень, комунікаційними компетентностями, що дозволяють йому представляти результати власних досліджень, публікувати їх в українських наукових виданнях, обговорювати в науковій спільноті, обґрунтовувати та відстоювати власні наукові досягнення. Слід відзначити моральні якості здобувача, його працелюбність, дисциплінованість та толерантність. Здобувач користується повагою серед співробітників кафедри.

Експерти:

Духницький В. Б., доктор ветеринарних наук, професор, відзначив актуальність теми дослідження, її наукову новизну, теоретичне та практичне значення роботи. На основі аналізу дисертації експертом запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування

рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

Деркач І. М., доктор ветеринарних наук, професор, відзначила актуальність обраної теми, високий ступінь обґрунтованості наукових положень та висновків. Експертка відмітила, що під час виконання дисертації використано сучасні та класичні методи досліджень, які дозволили здобувачу виконати поставлені завдання та зробити логічні висновки. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: Мазуркевич А. Й., доктор ветеринарних наук, професор, академік НААН; Якубчак О. М., доктор ветеринарних наук, професор; Грищенко В. А., доктор ветеринарних наук, професор; Малюк М. О., доктор ветеринарних наук, професор; Шевченко Л. В., доктор ветеринарних наук, професор; Журенко О. В., доктор ветеринарних наук, професор.

Виступаючі зазначили, що дисертацію А. В. Слинька виконано на актуальну тему, робота містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, важливе теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

Було підтримано пропозицію експертів про рекомендацію дисертації С. В. Слинька для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію А. В. Слинька на тему: «Експериментальне обґрунтування комплексу заходів зниження токсичного впливу мікотоксинів на організм курчат-бройлерів», члени наукової ради науково-дослідного інституту здоров'я тварин факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації. В умовах сучасного промислового птахівництва, де основним завданням є забезпечення високої продуктивності та збереженості поголів'я, питання мікотоксикозів залишається одним із критичних викликів галузі. Сьогодні досліджено понад 350 видів мікотоксинпродукуючих грибів, які мають здатність виробляти понад 400 різновидів мікотоксинів. Серед них Т-2 токсин виділяється особливою токсичністю та широким спектром патологічних ефектів. Цей трихотеценовий мікотоксин, що продукується переважно грибами роду *Fusarium*, становить значну економічну та біологічну загрозу для птахівництва в багатьох регіонах світу.

Курчата-бройлери, які характеризуються інтенсивним ростом та обміном речовин, демонструють підвищену чутливість до токсичної дії Т-2. Незважаючи на значні досягнення у вивченні токсичних властивостей Т-2 токсину, багато аспектів його впливу на курчат-бройлерів залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, потребують детального вивчення механізми адаптації організму птиці до тривалої експозиції субклінічними дозами Т-2 токсину, що визначає актуальність даного дослідження.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Тема дисертації є складовою наукових досліджень кафедри фізіології хребетних і фармакології Національного університету біоресурсів і природокористування України за ініціативною темою «Дослідити токсичну дію деяких мікотоксинів і нових пестицидів та запропонувати засоби зниження їх негативного впливу на організм тварин» (номер державної реєстрації 0113U007671) та розділом науково-дослідної роботи за договором БФ/37-2021 від 02 серпня 2021 р. (факультет ветеринарної медицини) «Науково-практичні засади забезпечення здоров'я тварин в Україні» (номер державної реєстрації 0121U113569).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Здобувачем особисто сформульовано ідею, яка лягла в основу дисертації, здійснено пошук та вивчено літературні джерела за темою дисертації, самостійно обрано методи досліджень, організовано та виконано дослідження, проаналізовано всі результати досліджень, виконано статистичну обробку одержаних результатів, сформульовано висновки та пропозиції виробництву. Низку досліджень здобувачем проведено спільно із науковими співробітниками, які є співавторами окремих публікацій, включених до списку робіт за темою дисертації.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Роботу виконано на достатній кількості птиці із використання сучасних методів досліджень та приладів. Здобувачем застосовано клінічні, мікологічні, хіміко-токсикологічні, гематологічні, біохімічні та статистичні методи. Всі дослідження проведено методично вірно, кількісні дані оброблено статистично. Дослідження проведено із дотримання принципів біоетики, що підтверджено рішенням Біоетичної комісії Національного університету біоресурсів і природокористування України № 001/2023 від 26 вересня 2023 р. Висновки та пропозиції виробництву цілком обґрунтовані одержаними результатами та їх співставленням з результатами, одержаними іншими закордонними дослідниками.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. Одержано нові дані щодо впливу Т-2 токсину в субтоксичних дозах на організм курчат-бройлерів, зокрема на виробничі показники – інтенсивність росту, масу тіла і забійну масу, конверсію корму, за наявності його у кормах в кількості, що у 2 рази перевищує максимально допустимі рівні.

Вперше в Україні показано можливість застосування фітоекстрактів з метою зниження впливу Т-2 токсину на організм курчат-бройлерів шляхом активації природних захисних механізмів детоксикації організму як альтернативи до загальноприйнятої практики застосування засобів сорбційної дії.

Встановлено, що сумісне комплексне застосування фітоекстрактів і сорбенту забезпечує більший показник забійного виходу, ніж застосування їх самостійно.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження. Одержані результати поглиблюють сучасні знання про мікотоксикози птиці, зокрема щодо впливу Т-2 токсину в субтоксичній дозі, яка у 2 рази перевищує максимально допустимий рівень, на організм курчат-бройлерів, а також показують можливість застосування фітокомплексів самостійно та у комбінаціях із сорбентами для мінімізації негативного впливу Т-2 токсину на організм курчат-бройлерів та рівень їх продуктивності.

Результати дисертації можуть бути використані у господарствах із вирощування курчат-бройлерів для профілактики токсикозів за наявності у кормах токсигенних грибів, а також мікотоксинів.

За результатами досліджень запропоновано комплексний підхід до профілактики мікотоксикозів, що передбачає поєднання засобів сорбційної терапії із фітокомплексами, дія яких спрямована на посилення захисних механізмів зменшення токсичного впливу на організм.

Результати дисертації впроваджено у товаристві з обмеженою відповідальністю «Агро-Рось» (Черкаська область). Отримані результати дисертаційного дослідження

впроваджено у навчальний процес на кафедрах: фізіології хребетних і фармакології Національного університету біоресурсів і природокористування України; фармакології та токсикології Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького.

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні положення дисертації викладено у 5 наукових працях, з яких 3 статті у наукових виданнях, включених до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України, теза наукової доповіді, науково-практичні рекомендації.

**Статті у наукових виданнях,
включених до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України**

1. Слинько А. В. Показники продуктивності та збереженості поголів'я курчат-бройлерів за використання в годівлі дріжджової клітинної стінки» Сучасне птахівництво. 2024. № 9–10. С. 6–11.

2. **Слинько А. В.**, Іщенко В. Д. Морфологічний та біохімічний склад крові курчат-бройлерів за Т-2 токсикозу. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки. 2024. Т. 26. № 116. С. 309–315. *(Слиньком А. В. проведено планування досліджень, відбір зразків, виконано дослідження, аналіз результатів. Іщенком В. Д. зроблено висновки та підготовлено статтю до друку відповідно до вимог видавництва).*

3. **Слинько А. В.**, Бойко Н. І. Морфологічні показники крові та продуктивність курчат-бройлерів за Т-2 токсикозу і застосування біoadсорбенту «БіоБон» Сучасне птахівництво. 2024. № 11–12. С. 8–15. *(Слиньком А. В. проведено планування досліджень, відбір зразків, виконано дослідження, аналіз результатів. Бойком Н. І. проведено гістологічне дослідження крові отриманої від курчат-бройлерів піддослідних груп).*

Тези наукової доповіді

4. Сандвар К., **Слинько А. В.**, Іщенко Я. А., Бойко Г. В., Іщенко В. Д. Перспективи застосування аюрведичних фітокомплексів у птахівництві. Єдине здоров'я – 2022: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, 22–24 вересня 2022 року: тези доповіді. Київ, 2022. С. 135–136. *(Сандваром К. проведено планування досліджень. Слиньком А. В. проведено статистичну обробку та аналіз результатів. Іщенко Я. А. проведено літературний науковий пошук, порівняльний аналіз наявних досліджень. Бойком Г. В. зроблено висновки. Іщенком В. Д. проведено оцінку результатів дослідження та підготовлено тези доповіді).*

Науково-практичні рекомендації

5. Іщенко В. Д., Сандвар К., Бойко Г. В., Бойко Н. І., Скляр В. В., Іщенко Л. М., **Слинько А. В.**, Гайдамак А. М., Голопура С. І. Комплекс заходів щодо зниження рівнів мікотоксинів у кормах та мінімізації їх впливу на організм птиці: науково-практичні рекомендації. Київ, 2022. 14 с. *(Схвалено і рекомендовано до друку науковою радою науково-дослідного інституту здоров'я тварин, протокол № 4 від 10 листопада 2022 року). (Іщенком В. Д. проведено планування досліджень та аналіз результатів. Сандваром К. проведено літературний науковий пошук. Бойком Г. В. проведено порівняльний аналіз наявних досліджень. Бойком Н. І. проведено гістологічне дослідження крові отриманої від курчат-бройлерів піддослідних груп. Іщенко Л. М. зроблено висновки. Слиньком А. В. виконано дослідження, аналіз результатів. Гайдамак А. М. проведено статистичну обробку та біохімічне дослідження плазми крові отриманої від курчат-бройлерів піддослідних груп. Голопурою С. І. здійснено узагальнення отриманих результатів).*

8. Апробація основних результатів дослідження. Матеріали дисертації було представлено на: Міжнародній науковій конференції «Єдине здоров'я – 2022» (м. Київ, 2022 р.); Міжнародному практичному форумі «POULTRY FARMING» (м. Львів, 2025 р.).

9. Висновок щодо проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження. Дослідження проведено на базі кафедри фізіології хребетних і фармакології Національного

університету біоресурсів і природокористування України. Експериментальні та лабораторні дослідження було проведено із дотримання вимог Директиви ЄС 2010/63/EU про захист використання тварин для наукових цілей, а також Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» від 21.02.2006 р. № 3447-IV в редакції від 04.08.2017.

Ухвалили:

Внести зміни до теми дисертації та затвердити її у такій редакції: «Науково-експериментальне обґрунтування застосування фітокомплексу Атоксвет та сорбенту БіоБон за Т-2 токсикозу курчат-бройлерів».

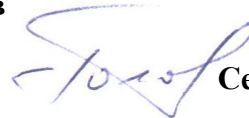
Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Слинька Андрія Володимировича на тему: «Науково-експериментальне обґрунтування застосування фітокомплексу Атоксвет та сорбенту БіоБон за Т-2 токсикозу курчат-бройлерів» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій вирішено конкретне наукове завдання щодо визначення в умовах експерименту впливу Т-2 токсину за введення його до складу корму у субтоксичних дозах на прояв клінічних ознак отруєння, морфологічні й біохімічні показники крові курчат-бройлерів та досліджено ефективність ентеросорбенту БіоБон і фітокомплексу Атоксвет за Т-2 токсикозу курчат-бройлерів за їх самостійного і сумісного застосування на основі аналізу клінічного стану, морфологічних і біохімічних показників крові і на виробничі показники під час вирощування курчат-бройлерів за Т-2 токсикозу та застосування ентеросорбенту і фітокомплексу, що має важливе значення для галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Слинька Андрія Володимировича дисертація на тему: «Науково-експериментальне обґрунтування застосування фітокомплексу Атоксвет та сорбенту БіоБон за Т-2 токсикозу курчат-бройлерів» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

Рішення прийнято одноголосно.

**Головуючий на засіданні наукової ради
науково-дослідного інституту здоров'я тварин
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор ветеринарних наук, професор**

Сергій ГОЛОПУРА

Експерти:

**Професор кафедри фізіології
хребетних і фармакології
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор ветеринарних наук, професор**

Володимир ДУНИЦЬКИЙ

**Професор кафедри фізіології
хребетних і фармакології
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор ветеринарних наук, професор**

Ірина ДЕРКАЧ

**Відповідальний за атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Сергій БОЯРЧУК